

طراحی مدل بومی سنجش قابلیت ملی نوآوری

سعید شجاعی^{۱*}، علی بیتعب^۲

تهران، خیابان حبیب اللهی، بلوار گلها، دفتر همکاریهای فناوری ریاست جمهوری Sa.Shojaei@gmail.com

تهران، دانشگاه تربیت مدرس، دانشکده مدیریت و اقتصاد، گروه مدیریت فناوری اطلاعات Ali.Bitaab@gmail.com

چکیده

امروزه سنجش قابلیت ملی نوآوری به ابزار مهمی برای سیاستگذاری علم و فناوری تبدیل شده است. به همین دلیل تاکنون مطالعات گسترده‌ای در این حوزه انجام گرفته و مدل‌های مختلفی نیز ارائه گردیده است. مقاله حاضر تلاش دارد تا با مروری بر مدل‌های ارائه شده تاکنون، اقدام به ارائه مدلی بومی برای سنجش قابلیت نوآوری ج.ا. ایران نماید. بر این اساس ابتدا تعدادی از مدل‌های ارائه شده برای سنجش قابلیت ملی نوآوری - با تأکید بر مدل‌های ارائه شده برای کشورهای در حال توسعه - مورد بررسی قرار گرفته است. مقایسه بین مدل‌ها نشان می‌دهد که برخی از آنها تمام مولفه‌های تاثیرگذار در نوآوری را در سنجش قابلیت ملی نوآوری مورد بررسی قرار نداده‌اند و لذا مدل آنها نمیتواند به صورت نظاممند نقاط ضعف و قوت نظام نوآوری در سطح ملی را مورد ارزیابی قرار دهد. از این رو، مقاله حاضر با مروری بر رویکردهای مختلف، جمع‌بندی نقاط ضعف و قوت آنها و همچنین در نظر گرفتن ملاحظات بومی کشور - که نشأت گرفته از ویژگیهای اقتصادی، سیاسی و اجتماعی ج.ا. ایران میباشد - چارچوب مفهومی مناسبی برای سنجش قابلیت ملی نوآوری ج.ا. ایران ارائه داده است. در ارائه چارچوب پیشنهادی سعی شده است مدل به گونه‌ای طراحی شود که سنجش قابلیت ملی نوآوری به وسیله آن، تصویر روشنی از نقاط ضعف و قوت نظام نوآوری برای سیاستگذار ایجاد نماید.

واژه های کلیدی: قابلیت ملی نوآوری، سنجش علم و فناوری، شاخصهای بومی علم و فناوری، نظام ملی نوآوری، ج.ا. ایران.

^۱ - کارشناسی ارشد - کارشناس دفتر همکاریهای فناوری ریاست جمهوری
^۲ - دانشجوی دکترای سیاستگذاری علم و فناوری دانشگاه تربیت مدرس